

PENTRU PĂRINȚI · AI LITERACY

AI acasă: ghid pentru părinți

Copilul tău folosește deja ChatGPT, Gemini sau un asistent din telefon. Ghidul acesta te ajută să vorbești despre AI fără panică și fără naivitate: la teme, la încredere, la date personale.

Pentru: părinți și bunici

Vârste: 8–17 ani

Timp de citit: 10 minute

Format: printabil, A4

■ Ce este, pe scurt

Un asistent AI precum ChatGPT, Gemini sau Copilot este un program antrenat pe cantități uriașe de text. El **prezice** cuvintele care urmează, de aceea scrie fluent. Nu „știe” lucruri așa cum le știe un om și nu verifică singur ce spune. Poate inventa cu toată convingerea o carte, o dată sau o sursă care nu există.

La ce e bun

- explică o lecție pe alt ton, cu alt exemplu;
- dă întrebări de verificare înainte de test;
- ajută la planificarea unui proiect;
- corectează un text scris de copil și îi arată de ce.

La ce nu e bun

- sursă unică pentru fapte, date, citate;
- sfaturi medicale, juridice sau financiare;
- „prieten” care înlocuiește oamenii reali;
- păstrarea secretelor — ce scrii poate fi stocat.

■ La teme: ajutor sau copiat?

Diferența nu e unealta, ci cine face gândirea. O regulă simplă pe care o puteți adopta acasă:

✓ În regulă

„Explică-mi fracțiile cu un exemplu cu pizza.”

„Pune-mi 5 întrebări despre Ștefan cel Mare.”

„Ce greșeli am în textul meu?”

✗ Nu e în regulă

„Rezolvă-mi exercițiile 3–8.”

„Scrie-mi compunerea despre Ștefan cel Mare.”

„Rescrie-mi textul ca să ia notă mare.”

Testul celor două minute

După teme, roagă-l să-ți explice cu vorbele lui ce a lucrat. Dacă poate, AI-ul a fost profesor. Dacă nu poate, AI-ul a făcut tema în locul lui.

■ Trei obiceiuri de verificare

- 1 **Cere sursa și deschide-o.** Dacă AI-ul dă un link sau un titlu de carte, verificați că există cu adevărat.
- 2 **Compară cu manualul** sau cu o sursă serioasă (site-ul unei instituții, o enciclopedie).

3 Întreabă „de unde știi?” — un răspuns vag e un semn să verifici.

■ Date personale: ce nu se scrie niciodată

- ☐ numele complet, adresa, școala și clasa;
- ☐ poze cu fața, cu casa, cu documente;
- ☐ parole, coduri primite prin SMS, date de card;
- ☐ probleme de sănătate sau de familie, ale lui sau ale altcuiva.

Atenție la imagini și voci false

Cu AI se pot face poze, clipuri și voci false care par reale. Un apel cu „vocea” unei rude care cere bani urgent poate fi o înșelătorie. Stabiliți în familie un **cuvânt-cod** pe care îl cereți în astfel de situații. Iar copiii trebuie să știe că a face poze false cu un coleg nu e o glumă: poate fi hărțuire.

■ Vârste minime

Majoritatea asistenților AI cer cel puțin 13 ani și acordul unui părinte până la majorat. Verifică termenii fiecărei aplicații înainte să creezi contul — se schimbă des.

■ Întrebări pentru o discuție la cină

- Ai folosit vreodată AI-ul și ți-a dat un răspuns greșit? Cum ți-ai dat seama?
- Dacă un AI scrie o poezie, cine e autorul?
- Ce meserii crezi că se vor schimba din cauza AI-ului? Ce meserii nu?
- Ți-ar plăcea să înveți cum se construiește un AI, nu doar cum se folosește?

Material realizat în cadrul programului de AI literacy al Asociației Grupul Verde. Numele aplicațiilor sunt date doar ca exemple; nu recomandăm un produs anume.

Asociația Grupul Verde · Vrancea · CIF 44109108 · office@grupulverde.ro · grupulverde.ro/resurse

Versiunea 1.0, octombrie 2026. Licență **CC BY-NC-SA 4.0**: poți copia, distribui și adapta materialul, cu atribuire către Asociația Grupul Verde, fără scop comercial, iar adaptările se publică sub aceeași licență.